

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Kladno, Norská 2633

Norská 2633, 272 01 Kladno - Kročehlavy

Identifikátor školy: 600 044 556

Termín konání inspekce: 18. – 20. a 24. – 25. listopad 2003

Čj.:	034 207/03-5143
Signatura:	kb3cx106

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole (ZŠ) a školní družině (ŠD) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v ZŠ a ŠD vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, matematika, hudební výchova, tělesná výchova na 2. stupni ZŠ, ve skupině předmětů přírodopis, přírodověda, prvouka a v bloku předmětů 1. stupně ZŠ výtvarná výchova, tělesná výchova a praktické činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v ŠD,
- ❖ státní kontrola dodržování obecně závazných právních předpisů prováděná ve smyslu § 18 odst. 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů - kontrolované oblasti: odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků v ZŠ a ŠD k termínu kontroly, učební plány a učební osnovy ve sledovaných předmětech, resp. skupinách předmětů ve školním roce 2002/2003 a k termínu kontroly, vykazování počtu žáků v ZŠ a ŠD ve školním roce 2002/2003 a k termínu kontroly, organizace a řízení výchovně-vzdělávací činnosti v ZŠ a ŠD ve školním roce 2002/2003 a k termínu kontroly, výchovná opatření v ZŠ ve školním roce 2002/2003 a k termínu kontroly,
- ❖ využívání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu ve smyslu ustanovení § 8 odstavce 3 zákona 564/1990 Sb., kontrolovaným obdobím je rok 2002,
- ❖ aktuální stav bezpečnosti a protipožární ochrany, včetně vyhodnocování rizik a řešení mimořádných situací ve vztahu k žákům školy,
- ❖ dodržování právních předpisů na úseku školního stravování ve smyslu vyhlášky č. 48/1993 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů a předpisů souvisejících.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Kladno, Norská 2633 (kapacita 850 žáků), s úplně organizovanou výukou na 1. i 2. stupni, je od 1. ledna 2001 samostatným subjektem hospodařícím jako příspěvková organizace. Jejím zřizovatelem je Město Kladno, nám. Starosty Pavla 44, 272 00 Kladno. K součástem ZŠ patří školní družina a školní klub (kapacita 850 žáků) a jídelna (kapacita 800 jídel). Ve všech ročnících škola realizuje vzdělávací program *Základní škola*, čj. 16 847/96-2, včetně jeho pozdějších úprav a doplňků vydaných MŠMT pod čj. 25 018/98-22. V jeho rámci probíhá ve čtyřech třídách - vždy v jedné třídě každého z ročníků 2. stupně - rozšířená výuka předmětu tělesná výchova dle schváleného modelového učebního plánu čj. 29738/96-22-50, se zaměřením na fotbal, softbal a volejbal. Ve školním roce 2003/2004 navštěvuje ZŠ ve 26 třídách celkem 661 žák z Kladna a z dalších 29 obcí. Nemalé aktivity škola vyvíjí v zavádění netradičních vyučovacích metod a forem práce s dětmi prostřednictvím vzdělávacích projektů *Začít spolu*, *Dokážu to*, *Varianty* aj. či účastí v projektech zaměřených na problematiku škol (*Trvalá obnova školy*, *Kruh spolupracujících škol*). Ředitelka byla jmenována do funkce k 1. červenci 2000.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti ve škole jsou celkově poměrně příznivé. Na výuce participuje 36 učitelů. 25 jich splňuje podmínky *odborné a pedagogické způsobilosti*. Ze 717 hodin týdenní povinné výuky je 220 hodin (tj. 30,7 %) vedeno učiteli bez předepsané kvalifikace. Podobný stav je také ve školní družině, kde pracují čtyři vychovatelky s předepsaným vzděláním a dvě bez potřebné kvalifikace. Dva učitelé a jedna vychovatelka si studiem doplňují požadované vzdělání. Jedné učitelce, která získala vzdělání na škole s jiným vyučovacím jazykem než českým, chybí zkouška ze znalosti českého jazyka předepsaná ustanovením odst. 1 § 3 vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Předmět český jazyk v 1. až 9. ročníku je zabezpečen dvaceti vyučujícími, z nichž čtyři nemají příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost a dvě mají odbornou způsobilost pro výuku jiných předmětů (biologie a matematika, resp. dějepis a občanská výchova). Na výuce matematiky se podílí celkem sedmnáct učitelů. Ze čtrnácti učitelek vyučujících předmětu na 1. stupni je pět bez příslušné odborné a pedagogické způsobilosti. Na 2. stupni jsou všechny hodiny předmětu zajištěny třemi zkušenými vyučujícími s plnou kvalifikací. Sledovanou skupinu předmětů prvouka, přírodověda, výtvarná a tělesná výchova a praktické činnosti vyučuje na 1. stupni celkem 14 učitelek – devět z nich splňuje kvalifikační kritéria, pět dosaženým vzděláním nevyhovuje požadavkům výše citované vyhlášky. Přírodopis vyučují dvě plně kvalifikované učitelky; hodinu týdně v jedné ze sportovních tříd zabezpečuje učitel s odbornou způsobilostí pro výuku tělesné výchovy. Výuku hudební výchovy zabezpečuje dvanáct učitelů, z toho tři na 2. stupni. Odbornou a pedagogickou způsobilost splňuje pouze pět učitelů na 1. stupni. Výuku tělesné výchovy na 2. stupni zajišťují čtyři vyučující. Z týdenního počtu 57 vyučovacích jednotek (včetně povinně volitelného předmětu sportovní hry) jich je dvěma kvalifikovanými pedagogy odučeno 33, tzn. 57 % veškeré výuky předmětu. V dalších šesti, resp. osmnácti hodinách probíhá momentálně nekvalifikovaná výuka dvěma středoškolsky vzdělanými učiteli (oba studují).

Funkci výchovné poradkyně na 1. stupni vykonává zkušená učitelka s odbornou způsobilostí speciální pedagogika; neabsolvovala však kvalifikační studium pro výchovné poradce. Výchovnou poradkyní pro žáky 2. stupně je učitelka s dlouholetou pedagogickou praxí a s příslušnou kvalifikací pro výkon této funkce.

Organizační uspořádání školy je transparentně stanoveno v Organizačním řádu Základní školy Kladno, Norská 2633, vydaném dne 23. ledna 2001 (jeho součástí je i Organizační struktura školy) pod čj. 112/01. Dokument byl projednán v pedagogické radě a schválen ředitelkou školy. Upravuje organizační strukturu a řízení školy, formy a metody práce školy, práva a povinnosti pracovníků školy.

Veškeré povinnosti a pravomoci v *řízení školy* v pedagogické oblasti byly rozděleny mezi ředitelku a obě její zástupkyně. Každá ze zástupkyň zodpovídá za jeden ze stupňů školy dle své kvalifikace. V jejich pracovních náplních nechybí jednoznačné vymezení kompetencí i odpovědnosti v oblasti organizace vyučovacího procesu, vedení dokumentace školy, materiální oblasti i BOZP. Obě jsou také pověřeny poskytováním informací a vyřizováním stížností a podnětů. Organizací výchovně-vzdělávacího procesu se zabývají i provozní porady nebo pravidelné týdenní schůzky užšího či rozšířeného poradního sboru ředitelky školy. Všechny tyto porady se řídí Plánem provozních porad, jejich termíny jsou upřesňovány v měsíčních plánech. Předložené zápisy z těchto jednání (včetně podpisů zúčastněných) potvrdily neformálnost plánování. Vysokou vypovídací hodnotu mají i další dokumenty, o něž

se ředitelka při organizování činnosti a provozu školy opírá: Koncepční záměry 2003 – 2005 Základní školy Kladno, Norská 2633, Roční plán na školní rok 2003/2004, Plán kontrolní činnosti vedení školy na rok 2003/2004, Plán hospitací či Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2003/2004.

Přenos informací mezi vedením školy a jednotlivými zaměstnanci je standardní, ve sborovně jsou informace zveřejněny na nástěnce, důležité osobní informace jsou předávány při osobním jednání. Pracovníci mají k dispozici počítače s potřebnými programy a internet. Velmi dobře funguje tzv. systém otevřených dveří u kanceláří ředitelky i obou zástupkyň.

Jsou ustaveny *poradní a metodické orgány*: pedagogická rada, metodické sdružení, předmětové komise i např. již zmíněný poradní sbor. Pedagogická rada se schází pětkrát ročně a zabývá se rozbořem prospěchu a chování žáků, vedením a projednáváním povinné pedagogické dokumentace a dalšími stěžejními úkoly v práci školy. Metodickým orgánům jsou ze strany vedení školy zřetelně určeny kompetence. Ročníkové sekce metodického sdružení 1. stupně (včetně sekce pro nápravu žáků se specifickými poruchami učení) i předmětové komise (mj. českého jazyka, matematiky, přírodopisu+chemie, tělesné výchovy) uskutečňují pravidelná a neformální jednání. Z plánů a zápisů vyplývá, že se zabývají akcemi přímo ovlivňujícími výchovně-vzdělávací práci, tj. exkurzemi, zajištěním účasti žáků v soutěžích, doplňováním sbírek pomůckami, prací s dětmi se specifickými poruchami učení a chování, moderními vyučovacími metodami a jejich osvojováním (zejména na 1. stupni), sledováním plnění osnov, volbou a účastí na vzdělávacích akcích a předáváním získaných poznatků, zapracováním metodických pokynů MŠMT (např. Ochrana člověka za mimořádných událostí) do časově-tematických plánů učiva i mimoškolními aktivitami či naplňováním programu Sport pro všechny. Činnost těchto orgánů je celkově velmi dobrá.

Nekvalifikovaným a začínajícím kvalifikovaným pedagogům se po stránce metodické a administrativní věnují tzv. uvádějící učitelé. Zajišťují pro ně vzájemné náslechy i hospitace u dalších vyučujících, poskytují konzultace, organizují neformální schůzky s ředitelkou školy. Průběh uvádění pravidelně zapisují do Systému uvádění nového pracovníka. *Hospitační činnost vedení školy* se řídí plánem, dle potřeby aktualizovaným. Tříčlenné vedení školy se snaží o rovnoměrné rozvržení návštěv napříč pedagogickým sborem a potažmo i předměty. V uplynulém školním roce absolvovaly ředitelka a obě zástupkyně celkem 70 hospitací (z toho pět ve školní družině), v tomto školním roce k termínu kontroly navštívily 38 hodin. Zápisy z těchto kontrol jsou popisné, se specifikací kladů i záporů a s případnými připomínkami či doporučeními ke zkvalitnění pedagogické práce.

Plánování v oblasti personální se ředitelce školy částečně daří vytvořit vhodně složený pedagogický kolektiv kvalifikovaných pracovníků s vysokým počtem mladých učitelů a učitelů střední generace. Práce pedagogů je plánovitě, systematicky a v souladu s metodickým pokynem MŠMT čj. 11 336/2001-25 ovlivňována i jejich *dalším vzděláváním*. V kalendářním roce 2003 se uskutečnilo (nebo ještě probíhá) množství jednodenních i dlouhodobých seminářů, kurzů a setkání pořádaných akreditovanými subjekty (např. PF UK Praha, Pedagogické centrum Praha, AISIS Kladno, Pedagogické centrum Střední Čechy), jichž se účastnili jednotlivci nebo různě početné skupiny – mj. *Počítačová gramotnost Z i P, Drogová prevence pro 1. stupeň, Čtením a psaním ke kritickému myšlení, Projekt Varianty, Nuda při češtině, ani nápad, Ekologický přírodopis, Hudba kolem nás*). Vzdělávání probíhá také uvnitř ZŠ – např. kurz *Týmová sborovna – Modelové projektové vyučování* (účast 29 pedagogů školy). O významu, který ředitelka školy dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků přikládá, svědčí i kritéria pro *hodnocení práce pedagogů*, písemně zpracovaná na zahajovací pedagogické radě, projednaná a odsouhlasená radou, v nichž DVPP je důležitým ukazatelem. Dalším vzděláváním prochází rovněž vedení školy (Školský management, Trvalý rozvoj školy – Kruh spolupracujících škol aj.). Všechny vzdělávací aktivity, stejně jako detailní výčet

mimoškolních aktivit, jsou přehledně uvedeny ve Výroční zprávě ZŠ Kladno, Norská 2633. Ve své práci ředitelka uplatňuje individuální přístup k jednotlivým vyučujícím a preferuje individuální pohovory. Prostřednictvím anonymního dotazníku Vnitřní faktory ovlivňující úspěšnost školy nebo dotazníku Osobnostní a profesní růst pracovníka, které jsou periodicky vyhodnocovány a následně analyzovány, vede ředitelka zaměstnance ZŠ k *sebehodnocení*.

Čisté prostory školy, pořádek i přítomnost provozních zaměstnanců na pracovišti svědčí o jejich dobré práci.

Šest oddělení ŠD v současné době navštěvují 143 žáci. Jednotlivým vychovatelkám ředitelka školy stanovila pracovní náplně. Ranní provoz školní družiny je stanoven na dobu od 6:00 hod. do 7:50 hod., pro žáky, kteří mají 1. vyučovací hodinu volno, do 8:50 hod. a odpolední na dobu od 11:40 hod. do 17:00 hod. Nejméně jednou za měsíc se schází metodické sdružení školní družiny, tvořené všemi vychovatelkami. Jeho činnost je zaměřena na plnění plánů práce a vzájemných hospitací, zajišťování provozu ŠD o vedlejších prázdninách, kontrolu dokumentace atd. Práci ŠD sleduje a kontroluje zástupkyně ředitelky (v loňském roce pět hospitací), vzniklé problémy konzultuje a operativně řeší. Vychovatelky se účastní pedagogických rad. Spolupráci s třídními učiteli a rodiči hodnotí jako velmi dobrou.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti základní školy byly celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V šesti pavilonech třípodlažního školního komplexu se nacházejí kmenové učebny tříd obou stupňů, odborné pracovny pro výuku informatiky (2x), tělesné výchovy (dvě velké tělocvičny a jedna malá – gymnastický sál), cizích jazyků, fyziky, přírodopisu, chemie, hudební a výtvarné výchovy, se zpravidla na ně navazujícími kabinety. Odborná pracovna českého jazyka není zřízena a předmětu je nejčastěji vyučováno, podobně jako v případě matematiky, v kmenových učebnách jednotlivých tříd 1. a 2. stupně. U obou prostorově vhodných tělocvičen je nezbytná brzká rekonstrukce, především z důvodu jejich zateplení (nemožnost výuky v mrazivém počasí) a také vzhledem ke značně amortizovaným podlahám. Pracovna hudební výchovy na 2. stupni je esteticky upravená, s klavírem, hifi věží a videem, s celoplošným pokrytím kobercem a stěnami vyzdobenými obrázky a plakáty s hudební tematikou. Nástěnku na chodbě vedle učebny zdobí portréty nejznámějších hudebních skladatelů. Pět oddělení školní družiny je vhodně umístěno v jednom z přízemních pavilonů, s velmi dobrým zázemím (společná chodba sloužící k prezouvání, převlékání a odkládání oděvů, sociální zařízení, bezprostřední sousedství s pavilonem školní jídelny), šesté využívá ke své činnosti jednu učebnu 1. stupně v jiném pavilonu. Výuce slouží také školní a keramická dílna, cvičná kuchyňka či menší školní pozemek. Taktéž školní knihovna, jejíž fond je dle finančních možností organizace průběžně doplňován encyklopedickými a jinými odbornými publikacemi a komplety knih pro společnou četbu (v roce 2002 nakoupeno z prostředků ONIV 45 titulů, jednotlivě i ve větším počtu, za celkovou částku cca 76.000,--Kč), je žáky a pedagogy pravidelně navštěvována a příležitostně využívána i pro výuku např. českého jazyka a přírodopisu.

Uplatnění ve výuce skýtají také sportovní zařízení v areálu ZŠ – hřiště na kopanou a softbal, betonová hřiště na basketbal či atletická plocha s běžeckou dráhou. Rovněž tato sportoviště, zejména běžecká dráha nebo např. sektor pro skok daleký, vyžadují rekonstrukci. Nadstandard v materiálním vybavení představuje plavecký bazén, jehož majitelem a správcem, podobně jako v případě zmiňovaných sportovních zařízení, jsou Sportovní areály města Kladna. Určené

ročníky 1. stupně v něm absolvují povinný plavecký výcvik, žáci sportovních tříd tzv. rehabilitační plavání. Ostatní zájemci mohou navštěvovat bazén v rámci kroužků plavání.

Školní nábytek většiny tříd je zastaralý a opotřebovaný, nástupem do funkce započala ředitelka s jeho systematickým a průběžným inovováním či výměnou. Z kmenových učeben skýtají větší podnětnost k výuce třídy nižšího stupně (celková upravenost, výzdoba žákovskými pracemi, pestřejší expozice běžných pomůcek, kobercem vymezený prostor pro výuku mimo lavice a relaxaci). Také místnosti ŠD jsou esteticky podnětné, dostatečně prostorné a většinou vhodně zařízené.

Učebnicové vybavení je standardní, všichni žáci obdrželi sadu učebnic k výuce jednotlivých předmětů, vyjma hudební výchovy (prozatímni kopírování textů a notových záznamů, objednávka učebnic již byla odeslána). Někteří vyučující kombinují jejich použití s dalšími tituly od jiného nakladatelství, z důvodu omezeného počtu výtisků je však žákům při výuce pouze zapůjčují. Pracovní sešity a pracovní listy jsou běžně doplňovány nakopírovanými materiály (mj. z projektu *Dokážu to*). Je třeba ocenit ochotu, aktivitu a tvůrčí invenci učitelek při zajišťování pomůckového zázemí. Zastoupení tradičních učebních pomůcek - nástěnných, trojrozměrných, atlasových souborů, slovníků, encyklopedických a jiných publikací atd. - v inventářích jednotlivých kabinetů je velmi dobré (např. 1. stupeň, přírodopis) až průměrné (český jazyk či matematika - zde převažují starší pomůcky, citelně chybí např. moderní kalkulátory k určování hodnot goniometrických funkcí). Kabinet tělesné výchovy je průběžně doplňován, v současné době poskytuje dostatečné množství didaktického materiálu, včetně pomůcek pro výuku plavání. Učitelé hudební výchovy mohou ke své práci využívat dvoje klávesy, kytaru, pět kufrů s Orffovými nástroji, dvě bicí soupravy, CD nosiče, kazety či např. portréty hudebních skladatelů. Kabinet však postrádá vybavení pro názornou výuku hudební nauky (magnetické notové osnovy, žákovské tabulky se souborem hudebních značek apod.).

Celkově velmi dobrou úroveň vykazuje inventář audiovizuální, informační a jiné didaktické techniky. Nižší počet televizorů s videorekordérem (4 ks) je kompenzován jejich praktickým umístěním (např. v knihovně). Každý pedagog školy má k dispozici radiomagnetofon (36 ks, některé s CD mechanikou). K výbavě většiny kabinetů patří i zpětný projektor (celkem 11 ks). Žákům a vyučujícím slouží dvě počítačové učebny - jedna s 19 ks PC, z nichž 10 získala škola v rámci programu INDOŠ a zbylých 9 nakoupila, druhá se 7 ks PC starší provenience. Pět žákovských počítačů se nachází v kmenových učebnách pěti tříd 1. - 5. ročníku, dalších 8 PC je instalováno v kabinetech, ve sborovně a v kancelářích. Příslušenství k nim tvoří mj. 9 tiskáren a také na 60 výukových programů - nejvíce titulů, zhruba po deseti, připadá předmětům český jazyk a matematika (např. *Česká literatura od r. 1945*, *Vyjmenovaná slova*, *Druhy slov*, *Čj-větné členy* či *Jazykové rozborly*, resp. *Pohádková matematika*, *Matematika 2+3*, *Matematika 6 - 8* nebo *Konstrukce II*), zastoupeny jsou ale i cizí jazyky, společenskovední i ostatní přírodovědné předměty. Nechybí ani celé výukové komplety či počítačové multimediální encyklopedie. Didaktické vybavení ŠD je rovněž na velmi dobré úrovni - v každé učebně je koberec, radiomagnetofon, velké množství společenských a stolních her, stavebnic, výtvarného materiálu i hraček. K rekreačním činnostem slouží starší počítač a televizor s videem. Ke sportovním činnostem a pobytu venku je využívána školní zahrada a školní hřiště. Pitný režim v odpoledních hodinách je školou zajišťován. Na základě vyhlášky města Kladno č. 19/01 o příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů mateřských škol, školních družin a školních klubů se vybírá školné ve výši 80,--Kč na žáka a měsíc.

Příkladně je škola vybavena speciálními pomůckami pro výuku žáků se specifickými poruchami učení. Učitelky mají k dispozici pestrý výběr výukových PC programů - např. *Veselý slabikář*, *Škola hrou*, *Dyslektik*, či *Veselé počítání*, dále čítanky a pracovní sešity pro dyslektiky, čtecí mřížky, bzučáky, didaktické hry, sadu audiokazet - vyjmenovaná slova, diktáty a pohádky,

pomůcky školy Montessorri, soubor videokazet aj.). Jedna z kmenových učeben 1. stupně je cíleně budována jako DYS-pracovna.

Kontrolní činnost zaměřená na využívání materiálních zdrojů je plánovaná. Ze strany vedení školy existují rezervy v důslednosti a častější frekvenci jejího naplňování. Přijímaná opatření ke zlepšení materiálního zabezpečení jsou koncepční a promyšlená a jsou kompromisem mezi finančními možnostmi školy a sumarizovanými požadavky metodických sdružení, předmětových komisí i jednotlivých pedagogů školy. Záměry, se kterými nastupovala do funkce, se ředitelka školy snaží systematicky a vyváženě uskutečňovat i v této oblasti.

ZŠ za úplatu smluvně pronajímá dvě velké tělocvičny - ve všední dny zájmovým složkám v rozsahu 2 hodin denně, o víkendu dle zájmu (pořádání turnajů apod.), dále celoročně jednu šatnu oddílu SK Laso a od září do června dvě třídy v přízemním pavilonu E 1. KŠPA.

Materiální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti základní školy byly celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Ve škole se vyučuje podle schváleného *vzdělávacího programu Základní škola (MŠMT, čj. 16 847/96-20)*. Je dodržen předepsaný učební plán ve všech ročnících. Žáci s diagnostikovanou poruchou učení pracují v letošním školním roce podle kvalitně sestavených individuálních vzdělávacích programů.

Výuka sledovaných předmětů český jazyk, matematika, hudební výchova, tělesná výchova na 2. stupni a skupiny předmětů prvouka, přírodověda, přírodopis, resp. výtvarná a tělesná výchova a praktické činnosti na 1. stupni byla v souladu s platnými učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu.

Interní *úprava učebních plánů* v oblasti volitelných předmětů respektuje podmínky školy, potřeby i zájmy žáků 7. – 9. ročníku. Ti si vybírají z nabídky cca deseti předmětů (mj. informatika, cvičení z českého jazyka a matematiky, sportovní hry, přírodovědné praktikum). Částečně je zájem žáků obou stupňů uspokojován dalšími možnostmi volby z nepovinných předmětů a zejména prostřednictvím zájmových útvarů, kterých škola zřizuje velké množství (aktuálně více než 20, některé i s několika odděleními). Disponibilními hodinami v učebním plánu jsou posíleny matematika v 8. a volitelný předmět v 9. ročníku.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná, protože školní inspektoři neshledali ve sledovaných předmětech jejich porušování. Vedení školy vyžaduje zpracování *časově-tematických plánů*, jejichž kontrola věcné správnosti probíhá v metodických orgánech školy. Plnění osnov kontrolují ředitelka i obě zástupkyně při hospitacích. Mezi záznamy kontrolovaných třídních knih (2002/2003, 2003/2004), které průkazně zachycují průběh vzdělávání, se občas vyskytují příliš obecné zápisy (např. Opakování učiva 6. roč., Samostatná práce, Opakování), anebo příslušné údaje chybí.

Organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům upravují zejména rozvrh hodin a školní řád. *Rozvrh hodin* je v souladu s legislativními požadavky na denní hodinové dotace a koresponduje s učebními plány tříd a stanovenými úvazky učitelů. Zařazení sledovaných předmětů odpovídá psychohygienickým zásadám. *Školní řád* podléhá průběžné aktualizaci v souvislosti s různými metodickými pokyny ministerstva. Byl schválený a projednaný v pedagogické radě. Obsahově plně vyhovuje požadavkům příslušného právního předpisu.

Informace získávají rodiče prostřednictvím notýsků či žákovských knížek a na třídních schůzkách. Učitelé průběžně zapisují známky, v některých kontrolovaných žákovských knížkách byly zaznamenány nevhodné zápisy, které rodiče neinformují o tom, na jaké úrovni žák konkrétní učivo ovládá, ale pouze jakou metodou učitel zkoušku provedl. Škola organizuje pro zákonné zástupce žáků pětkrát ročně třídní schůzky a také individuální konzultace. Rodiče jsou předepsaným způsobem prokazatelně informováni o výchovných opatřeních, které byly uplatněny vůči jejich dětem. K přenosu informací jsou využívány také vstupní prostory školy. Výsledky své práce škola prezentuje při Dni otevřených dveří i pravidelnými příspěvky z pořádání nejrůznějších akcí a projektů v regionálních i celostátních periodikách (Kladenský deník, Mladá fronta dnes, Učitelské listy, Moderní vyučování aj.).

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy je funkční.

Výchovná poradkyně pro 1. stupeň zaměřuje svou činnost především na péči o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování. Učitelům i zákonným zástupcům žáků nabízí metodickou a pedagogickou pomoc k této problematice. Výchovná poradkyně pro 2. stupeň poskytuje poradenské služby hlavně v oblasti volby povolání. Konzultační hodiny má pevně zavedeny, ale rodiče (po telefonické domluvě) i žáci za ní mohou přijít kdykoli.

Výchovné poradkyně vedou evidenci žáků se specifickou poruchou učení a chování, sledují dodržování termínů kontrolních vyšetření těchto žáků v pedagogicko-psychologické poradně. Ředitelka i její zástupkyně kontrolují práci vyučujících s těmito žáky v průběhu výuky.

Škola nemá vlastního školního psychologa ani stanovenou funkci speciálního pedagoga. Jejich činnost nahrazují výchovné poradkyně, ředitelka a další učitelky. Škola zajišťuje žákům se specifickými poruchami učení pravidelnou pomoc formou ambulantní nápravy. Kontakty s pedagogicko-psychologickou poradnou jsou velmi dobré. Spolupráce s rodiči je celkově pozitivní.

Prevence sociálně-patologických jevů prolíná výchovně-vzdělávací činností školy. Základní škola má zpracovaný dokument Minimální preventivní program, který jí umožňuje aktivně ovlivňovat činnost dětí ve škole i mimo ni. Tento materiál zahrnuje též projekt sobotních mimoškolních aktivit pro žáky, rodiče a učitele, který má kladný ohlas u veřejnosti i dětí. Prevence sociálně-patologických jevů má velmi dobrou úroveň, podílejí se na ní všichni zaměstnanci školy a ostatní partneři (např. PPP Kladno, Centrum protidrogové prevence aj.). Žáci i jejich rodiče mohou kontaktovat preventisty pro 1. stupeň nebo pro 2. stupeň během každé přestávky, ve stanovených konzultačních hodinách či v dohodnutém termínu. Škola se problematikou prevence sociálně-patologických jevů velmi zodpovědně zabývá, patřičnou pozornost věnuje žákům ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Vedení školy sleduje pravidelně prospěch a chování žáků i jejich docházku. Přestupky žáků okamžitě řeší ve spolupráci s rodiči a dalšími partnery.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Bylo hospitováno v šestnácti hodinách. Stanovené výukové cíle odpovídaly věku a schopnostem žáků. Probírané učivo vždy navazovalo na předcházející látku. Aktuální příprava učitelek na hospitované hodiny byla celkově pečlivá a zodpovědná, v plánování chybělo zaměření na využívání dostupné didaktické techniky a v některých případech na cílenou průběžnou motivaci.

Sledované hodiny vedlo patnáct vyučujících, z nichž čtyři neměly příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost a jedna měla odbornou způsobilost pro výuku dějepisu a občanské

výchovy. Tento nedostatek neměl negativní vliv na průběh a kvalitu vyučovacího procesu. Učební látka byla prezentována správně po stránce odborné i věcné.

Třídy na prvním stupni byly velmi pěkně upraveny a vybaveny, učebny na druhém stupni poskytovaly standardní prostředí. Ve třídách na 1. i 2. stupni jsou vystaveny žákovské práce ze skupinových činností, žáci mají možnost je porovnávat, hodnotit a sami též přispívat k aktualizaci výzdoby. V některých učebnách bylo uspořádání lavic netradiční, což umožňovalo bezproblémovou činnost ve skupinách či komunitním kruhu.

V kvalitně vedených hodinách byly účelně uplatněny textové pomůcky (např. učebnice, kartičky s písmeny a se slovy, skládky, pracovní listy, jazykové příručky, obrázky, odborné publikace, umělecké texty aj.) či úkoly připravené na tabuli. V jedné hodině bylo využívání textových pomůcek neefektivní (např. okopírované cvičení bylo špatně čitelné). Začlenění didaktické techniky do výuky bylo zaznamenáno pouze v jednom případě.

Ve čtvrtině sledovaných hodin probíhalo projektové vyučování. Žáci byli soustředěni v pracovních centrech, zadané úkoly řešili samostatně nebo si vzájemně radili. Průběžně si ověřovali své znalosti a dovednosti ze všech složek českého jazyka. Pracovali s chutí, měli možnost zažít radost z úspěchu. I v dalších hodinách byly funkčně uplatněny moderní metody a formy které žáky podněcovaly k aktivitě a rozvíjely jejich zájem o probíranou látku. Ve vyučovacích jednotkách bylo začleněno např. volné psaní, komunitní kruh, metoda pětilístku, brainstorming aj. V nižších ročnících byly vhodně využívány rozmanité didaktické hry. V dalších hodinách byla podceňována vstupní či průběžná motivace nebo zařazování diferencovaných úkolů. Zvláště malým přínosem pro žáky byla výuka založená na jednotvárných frontálních činnostech. Základní psychohygienické zásady byly v průběhu vyučovacího procesu dodržovány, přesto byly v této oblasti zjištěny dílčí nedostatky (zasahování výuky do přestávky, pozdní zařazování relaxačních prvků).

Ve zdařilých hodinách byli žáci motivováni k úspěšnému učení herními prvky, zajímavým příběhem, společnými činnostmi, obsahem uměleckých textů, mezipředmětovými vztahy či problémovými úkoly. Děti se aktivně zapojovaly do vyučovacího procesu a se zaujetím řešily zadané úkoly. Žáci velmi dobře spolupracovali ve dvojicích nebo skupinách, pouze ve dvou případech neměli upevněné návyky potřebné při kooperativních činnostech. Průběžná cílená motivace byla v dalších hodinách málo výrazná, což vedlo k malému zájmu žáků o učivo.

Ve většině hodin panovala přátelská pracovní atmosféra, žáci dodržovali pravidla kulturního chování a jednání. Při činnostech ve skupinách a pracovních centrech byli k sobě ohleduplní a vzájemně si pomáhali. Až na výjimky učitelky poskytovaly žákům přiměřený prostor pro mluvní projev. Jejich vzájemná komunikace byla přirozená, založená na respektování osobnosti žáka. Pouze v jedné vyučovací jednotce nebylo patřičně pamatováno na rozvoj vyjadřovacích dovedností žáků.

V průběhu vyučovacího procesu byli žáci hodnoceni především slovně, v méně případech známkou nebo body. Povzbuzením pro děti bylo kladné hodnocení jejich jednotlivých výkonů či ocenění pokroku. Žáci byli vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení, dokázali velmi dobře také hodnotit práci svých spolužáků. Odpovídající časový prostor byl věnován závěrečnému zhodnocení především v hodinách projektového vyučování (podíleli se na něm žáci i vyučující). Frekvence známek v žákovských knížkách a notýscích je přiměřená, převažuje však klasifikace výkonů žáků z mluvnického učiva. V mnoha případech používají učitelky nestandardní klasifikaci (např. známky se znaménkem mínus). Průběžně jsou kontrolovány žákovské písemné projevy, jejich úprava je na průměrné úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk byly hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Přidělená týdenní časová dotace předmětu odpovídá ve všech třídách učebnímu plánu deklarovaného vzdělávacího programu. V prvních, šestých, sedmých a devátých třídách se matematika vyučuje po čtyřech hodinách, v ostatních ročnících po pěti hodinách týdně. Nabídku školy rozšiřuje volitelný, respektive nepovinný předmět cvičení z matematiky pro žáky devátých tříd. Učivo je plánováno v souladu s požadavky příslušných učebních osnov. Členěno je v návaznosti na obsah používaných učebnic, které svým zpracováním plnění osnov respektují. Porušování platných osnov předmětu nebylo zjištěno. Na 1. stupni bylo hospitováno po jedné hodině u devíti učitelek, na 2. stupni pak po dvou hodinách u všech tří vyučujících. Všechny patnáct navštívených hodin bylo řádně připravených.

Přestože ve čtyřech případech vedly zhlédnutou výuku na 1. stupni učitelky bez předepsané odborné a pedagogické způsobilosti, neměla tato skutečnost negativní vliv na její věcnou a odbornou správnost. Jen zčásti byl omezen výběr metod a forem práce. Na 2. stupni byla výuka zajištěna zkušenými učiteli s příslušnou aprobací.

Kmenové učebny nižších ročníků poskytují příjemné prostředí a pro výuku matematiky velmi dobré prostorové a materiální podmínky. Netradiční uspořádání lavic umožňovalo zařadit skupinové aktivity. Vždy zde byly připraveny potřebné pomůcky, kartičky, učební texty, pracovní sešity či listy apod. Prostředky didaktické techniky ani počítače nebyly využity. Třídy, v nichž se vyučuje matematika ve vyšších ročnících nejsou pro předmět speciálně vybaveny. Hlavním zdrojem informací byly učebnice, tabulky, sbírky úloh a pracovní listy, pouze v jedné hodině byl využit zpětný projektor.

V organizaci hodin na 1. stupni převažovala snaha o využití činnostních metod učení. Frontální postupy byly ve většině hodin zařazeny v přiměřené míře, účelně byly uplatněny skupinové práce, didaktické hry a další netradiční prvky. Podle potřeby učitelky dětem poskytovaly individuální pomoc. Učivo bylo srozumitelně prezentováno a dostatečně procvičeno. Chyběla pouze vyšší míra diferenciací požadavků vzhledem k rozdílným schopnostem žáků. Zásady psychické hygieny žáků byly respektovány, učitelky ve většině případů včas zařazovaly relaxační prvky. Ve výuce pozorované na 2. stupni naopak převažoval tradiční styl práce založený na společné expozici učiva zprostředkované s výjimkou jedné hodiny jen vyučujícími a na frontálním písemném procvičování. Také zde chyběla potřebná míra vnitřní diferenciací. Učivo bylo zřetelně strukturováno a vyloženo v příčinných souvislostech. Účinnost procvičování byla celkově nižší a závisela na individuálním postoji jednotlivých žáků.

V návaznosti na zvolené metody se v jednotlivých třídách lišila motivace žáků k práci. Na nižším stupni využívaly učitelky celé škály aktivizujících metod. Děti se po většinu vyučovacího času dychtivě zapojovaly do připravených činností a aktivně přistupovaly k plnění zadaných úkolů. V hodinách na vyšším stupni se vyučující snažili motivovat žáky zajímavým úvodem a občasnou prezentací problémových úloh či otázek. Hlavním prostředkem motivace zde však byla autorita školy a potřeba žáků získat dobré známky. Část žáků sice pracovala se zájmem, mnozí však spolupracovali jen formálně a v podstatě čekali na zveřejnění výsledků učitelem nebo na výpočty provedené spolužáky na tabuli.

Na 1. stupni panovala v průběhu všech hodin radostná atmosféra. I na 2. stupni však bylo vytvořeno ovzduší vzájemné důvěry mezi žáky a vyučujícími. Projevy nekázně se téměř nevyskytly, žáci dodržovali dohodnutá pravidla komunikace. Ve třídách 1. – 5. ročníku učitelky většinou pamatovaly na cílený rozvoj komunikativních dovedností žáků, vyzývaly děti k formulování myšlenek a trpělivě jim naslouchaly. Žáci 6. – 9. ročníku měli rovněž dostatek prostoru pro vlastní mluvní projev, využívali ho však jen někteří a většinu komunikace zde tak obstarávali vyučující.

V žákovských knížkách nebo notýscích mají žáci dostatek známek. Učitelky na 1. stupni pravidelně opravují i klasifikují také práce v sešitech či v pracovních sešitech. Frekvence oprav a kontrol sešitů žáků 2. stupně je nízká, k získávání klasifikačních podkladů zde většinou slouží písemné prověrky, testy, desetiminutovky apod. Jiné formy zkoušení žáků se ve zhlédnutých hodinách objevily jen minimálně. Klasifikace však byla v těchto případech objektivní a transparentní. Běžně byly využívány i další formy hodnocení žáků - na 1. stupni systém razítek, bodování, obrázků, pochval, drobných odměn apod., na 2. stupni pak převažovala verifikace výsledků ze strany vyučujících nebo slovní pochvala některých žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou na základě zhlédnutých hodin celkově hodnoceny stupněm dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů přírodopis, přírodověda, prvouka

Hospitováno bylo ve čtrnácti hodinách (6x přírodopis, 5x přírodověda, 3x prvouka) u deseti ze sedmnácti vyučujících, kteří výuku jmenovaných předmětů zajišťují. Dlouhodobé plánování učiva, včetně zapracování ročníkových nebo celoškolních projektů, kurzu *Výchova ke zdraví*, laboratorních prací či např. aktuálních metodických pokynů MŠMT, má celkově velmi dobrou úroveň a koresponduje s platnými učebními dokumenty. Bezprostřední příprava učitelek na výuku byla většinou promyšlená a nezřídká i poměrně náročná (projektové vyučování). Všechny respektovaly návaznost výuky. Nahodilost a improvizace se vyskytly pouze jednou.

Obě učitelky přírodopisu, všechny tři učitelky prvouky a dvě z pěti učitelek přírodovědy dosaženým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti k výuce na daném typu školy. Nekvalifikovanost tří zbylých učitelek se negativně promítla do kvality práce s dětmi pouze u jedné z nich. Třikrát byly žákům předkládány neúplné informace.

Kmenové učebny tříd 1. stupně jsou vybaveny relaxačním kobercem, estetickou úroveň zvyšují vystavené žákovské výtvarné práce či zpracované projekty. Expozice nástěnných pomůcek je zaměřena především na stěžejní předměty, větší či menší zastoupení mají i prvouka s přírodovědou. V pracovních přírodopisu visí soubor nástěnných obrazů, ve dvou prosklených skříňkách jsou umístěny trojrozměrné pomůcky, aktuální zdroj informací skýtá také tematicky koncipovaná nástěnka. Školní nábytek je zastaralý a opotřebovaný. Materiální podporu výuky učitelky nejčastěji zajišťovaly tradičními prostředky, mj. učebnicemi a pracovními sešity, nakopírovanými pracovními listy, atlasovými soubory fauny a flóry, vzorky živých přírodnin nebo vlastnoručně vyrobenými pomůckami (kartičky s pojmy apod.). Většinou byla zařazena encyklopedická a další přírodovědná literatura. Citelně chyběla didaktická technika. Jen v jedné hodině učitelka zpestřila výuku pozorováním trvalých mikroskopických preparátů, jedenkrát byl použit radiomagnetofon. Zpětný projektor i audiovizuální či informační technika zůstaly nevyužity, přestože příležitosti k uplatnění se nabízelo hned několik.

Při úvodním zopakování a procvičení staršího učiva i následném předkládání nové látky učitelky nejčastěji volily metodu řízeného rozhovoru. Tu pak, více či méně účelně, prostrídávaly individuální prací žáků nebo v části navštívených hodin i skupinovými činnostmi. Žáci jedné třídy 2. ročníku absolvovali hodinu prvouky v rámci celodenního projektu. K zjištěným dílčím pozitivům patří např. participace žáků na výkladu či při zápisu nového učiva, činnostní výuka na bázi vyhledávání, zjišťování a porovnávání nebo práce s chybou. Zaznamenané rezervy se naopak týkají mj. důslednosti a úplnosti prováděných kontrol správnosti (souvislost s prodlevami a následnou časovou tísní), lepší kooperace a koordinace dílčích činností jednotlivců uvnitř skupiny včetně společného finálního výstupu, neúplných instrukcí nebo oblasti psychohygieny výuky (nezařazování, až na výjimku, průběžných

relaxací). Zaznamenány byly hodiny se stereotypním průběhem výuky a s projevy dominance, ale i vyučovací jednotky, kterým nechyběl náboj a ve kterých byli vidět a slyšet především žáci. Všeobecně vyšší aktivitou i zájmem žáků o předkládané učivo se vyznačovaly hodiny prvouky a přírodovědy. Vstupní motivaci v nižších ročnících zajišťoval úvodní kruh s využitím relaxačního koberce (zklidnění, navození atmosféry). Samozřejmostí bylo sdělení náplně práce, např. i hravou formou (lušťovky, osmisměrky), často však bez bližší specifikace výukových cílů. Průběžně učitelky žáky motivovaly pochvalou, povzbuzováním, bodováním odpovědí, problémovými otázkami, aktualizací výuky i netradičními postupy (myšlenkové mapy apod.). Vhodným způsobem využívaly zkušeností žáků. Menšinově do výuky zařadily ke zvýšení zájmu soutěživé prvky, referáty nebo např. regionální a místní problematiku.

Klidná atmosféra ve třídě, kultivovaný projev učitelek a jejich hezký vztah k žákům, respektování partnerského vztahu a vzájemného tolerování i apel na dodržování dohodnutých pravidel spolupráce tvořily rámec převážné části navštívených hodin. Žáci byli vedeni, vyjma dvou hodin, k souvislejšímu projevu. Instrukcím a pokynům některých učitelek chyběla úplnost a jednoznačnost. Důsledkem byly projevy žákovské nekázně a netolerance.

Učitelky ověřovaly vědomosti žáků ústní i písemnou formou. Klasifikaci oznamovaly, ale ne vždy zdůvodnily. Četnost známek je dostačující, některé učitelky nerespektují klasifikační řád používáním znaménka mínus. Opakovaně bylo registrováno pozitivní hodnocení žáků. Sebehodnocení žáků zůstalo nevyužito.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů přírodopis, přírodověda a prvouka jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů tělesná a výtvarná výchova a praktické činnosti na 1. stupni

Obsahy předmětů a časové dotace souhlasí se vzdělávacím programem školy. Všechny vyučující mají vytvořeny časově-tematické plány, které obsahují přehled učiva s rozvedením do jednotlivých měsíců školního roku. V rámci tělesné výchovy je pro třetí ročníky organizován plavecký výcvik a v ostatních ročnících 1. stupně se v jedné vyučovací hodině vyučuje plavání. Aktuální příprava vyučujících na hospitované hodiny byla většinou velmi dobrá.

Z učitelek, které učí výše uvedené předměty, čtyři nemají odbornou a pedagogickou způsobilost. Kromě jedné vyučující tělesné výchovy toto nemělo negativní vliv na kvalitu výuky.

Výtvarná výchova a praktické činnosti jsou vyučovány v kmenových třídách, v jednom případě vyučující výtvarné výchovy zvolila návštěvu městské galerie, kde si žáci prohlédli výstavu obrazů. V navštívených hodinách pracovali žáci s dostatečným množstvím pomůcek, výtvarného i pracovního materiálu. Tělesná výchova je vyučována na školním hřišti nebo střídavě ve třech tělocvičnách, z nichž jedna ne zcela splňuje prostorové podmínky a požadavky na bezpečnost žáků (náradí zasahuje do cvičební plochy). Plavecký výcvik probíhá v bazénu, který je součástí školní budovy, má rozměry asi 16x8 metrů a je dostatečně vybaven různými pomůckami pro výuku.

Většina sledovaných hodin výtvarné výchovy a praktických činností měla požadovanou strukturu, žáci si mohli vybírat z různě obtížných činností. Vyučující respektovaly individuální tempo žáků. Úvodní části hodin byly věnované sdělení cíle a vysvětlení pracovního postupu. Všechny hodiny měly činnostní charakter, často byly využívány různé kooperativní metody. V případě potřeby vhodně zařazovaly relaxaci, dodržovány byly i další psychohygienické zásady (větrání, vhodné osvětlení). Výuka tělesné výchovy probíhala v bazénu a tělocvičně. Vyučovací jednotky byly zaměřeny zejména na časté střídání činností. Cvičení v úvodních částech měla postačující intenzitu, cílem hlavních částí bylo opakování a procvičování již dříve

osvojených činností. Občas bylo registrováno nesprávné odborné a metodické provádění požadovaných cviků včetně neopravování chyb.

Učitelky využívaly vstupní i průběžnou motivaci k získání zájmu žáků o předmět. Při práci je často povzbuzovaly a individuálně se jim věnovaly. V případě výtvarné výchovy a praktických činností měli žáci zpravidla možnost vidět konečný výrobek, což pro ně představovalo výrazný pozitivní stimul.

Dohodnutá pravidla komunikace a chování žáci většinou dodržovali. Plnili organizační pokyny učitelek; ty se snažily pozitivně ovlivňovat vztahy mezi žáky, jejich spolupráci a vzájemné respektování. Žáci dostávali prostor pro vyjádření svých názorů. Rozdílné schopnosti vyučujících v úrovni verbální a neverbální komunikace se promítly do kvality atmosféry ve třídě. Při pracovních činnostech v pátém ročníku vedl způsob práce u některých dětí k velké nekázi (hlasité svévolné mluvení až křičení, vulgarizmy, házení materiálu po spolužácích). V jedné hodině tělesné výchovy necvičící žáci svým nevhodným chováním velmi narušovali průběh hodiny. Výše zmíněné nedostatky byly částečně zapříčiněny chybnou organizací práce, částečně v menší schopnosti řešit konflikty konstruktivně.

Průběžné i závěrečné hodnocení mělo převážně pozitivní charakter. V některých hodinách bylo zařazeno i sebehodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů tělesná a výtvarná výchova a praktické činnosti na 1. stupni jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu tělesná výchova na 2. stupni

Vyučující mají zpracovány tematické plány, které jsou obecně rozvrženy vždy do jednotlivých čtvrtletí. Plány jsou vypracovány velmi formálně, nelze dle nich rozlišit postupnost a návaznost získávaných pohybových dovedností; formálnost dokládá i skutečnost, že v tematických plánech pro výuku nesportovních tříd je odkaz na spolupráci s trenéry sportovních tříd. Obsah plánů je ve shodě s osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Do plánu výuky jsou zařazena, v souladu s pokynem MŠMT ČR čj. 14 423/99-22, témata ochrany člověka za mimořádných situací. Ve škole jsou zřízeny sportovní třídy se zaměřením na kopanou na základě projektu MŠMT ČR z roku 1999 „Intenzifikace činnosti tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy“. Škola spolupracuje s fotbalovým oddílem SK Kladno. V současné době je ve čtyřech sportovních třídách (VI. C, VII. C, VIII. C, IX. C) celkem 64 chlapců, z nichž 32 hraje za oddíl SK Kladno. Vedení školy deklaruje snahu rozšířit všechny sportovní třídy o děvčata se zaměřením na určitý druh sportu. Výuka tělesné výchovy je ve všech třídách 2. stupně dotována třemi hodinami, ve sportovních třídách pěti hodinami týdně. Organizována je jedenkrát ve dvouhodinovém bloku a v jedné, resp. třech samostatných hodinách. Žáci sportovních tříd mají v rámci výuky jedenkrát za tři týdny hodinu plavání. Vzhledem k vysokému tréninkovému zatížení žáků sportovních tříd (škola + oddíl) je četnost zařazování plavání jako regeneračního prvku nedostatečná.

Nízká kvalifikovanost výuky se projevuje především v malé pedagogické zkušenosti vyučujících.

Všechny sledované hodiny probíhaly v tělocvičnách školy. Úvodní část hodiny učitelé většinou věnovali zahřátí organismu žáků během po obvodu tělocvičny nebo honičkami. Rozcvičení si žáci vedli sami, a to i v mladších ročnících. Učitelé, až na výjimku, nepředevičovali a pouze občas žáky opravovali. Rozcvičení bylo někdy nahodilé, necílené k hlavní náplni hodiny - do protažení bylo např. zařazováno i posilování. Náplň hlavní části hodiny představovaly výuka basketbalu a gymnastiky či nácvik drobných her. Zařazen byl i kruhový trénink. Při provádění nácviku pohybových dovedností (dále PD) nebo herních činností jednotlivců (dále HČJ) nebylo často zřejmé, na co žáci navazují a kam mají dojít. Nácvik HČJ nebo PD v některých

sledovaných hodinách byl stejný pro žáky různých ročníků. Učitelé málo využívali metodických nácviků, demonstrací správně provedeného pohybu a přesného opravování nepřesností. Velmi dobře tuto činnost zvládal nekvalifikovaný učitel při výuce basketbalu. V několika hodinách tvořila stěžejní část výuky hra, která směřovala k rozlišení kvality výkonu družstev pro mimoškolní činnost. Nevýraznost, nedůslednost, málo promyšlená organizace hodin, často i menší pedagogická zkušenost některých vyučujících se projevila ve značné nekázní žáků a v jejich nesoustředění se na průběh výuky. Zvládnutí pohybových dovedností ve sledovaných hodinách bylo dobré u žáků sportovních tříd; u žáků ostatních tříd bylo na velmi nízké úrovni. Například žákyně osmých ročníků měly problém se zvládnutím kotoulu vzad. Jen v některých hodinách poskytli učitelé v jejich závěru prostor žákům ke zklidnění a ojedinele i k vlastnímu zhodnocení průběhu výuky.

Ve sportovních třídách složených z žáků s vyhraněnými zájmy neměli učitelé problémy s motivací, v ostatních třídách se jednotlivým vyučujícím více či méně dařilo žáky motivovat a docílit u nich zájem o předmět, přičemž výjimkou nebyl ani naprostý nezájem žáků.

Žáci respektují postavení vyučujících, učitelé naopak individualitu žáků. I když interakce a komunikace mezi učiteli a žáky je dobrá, jsou v hodinách patrné drobnější projevy nekázně.

Při hodnocení výkonů a klasifikaci vyučující zohledňují a přihlížejí k individuálním dispozicím jednotlivých žáků.

Výuka rozšířené tělesné výchovy pro žáky z oddílu kopané SK Kladno nesplňuje v současné době z různých důvodů kritéria nejvyšší kvality, například: do sportovních tříd dochází chlapci, z nichž pouze polovina dále trénuje v uvedeném oddíle; propojenost mezi školou a oddílem není zajišťována žádným vyučujícím; tematické plány výuky nejsou vypracovávány v úzké spolupráci s vedoucím trenérem sportovních tříd a v návaznosti na tréninkový plán jednotlivých družstev; tréninky nenavazují na výuku podstatné části žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu tělesná výchova na 2. stupni jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu hudební výchova

Předmět je ve všech ročnících dotován jednou hodinou týdně. Během inspekce bylo hospitováno jedenáct hodin u devíti učitelů, a to ve všech ročnících, vyjma druhého.

Všechny sledované hodiny byly víceméně promyšlené a připravené. Žáci byli vždy seznámeni s jejich obsahem. Přesné stanovení cílů vzhledem k zvoleným tématům však většina hodin postrádala. Jednoznačnou návazností probírané látky na předcházející učivo se vyznačovaly pouze vyučovací jednotky na 1. stupni, což se projevilo zejména ve znalostech a osvojených dovednostech žáků.

V hospitovaných hodinách vyučovaly převážně učitelky, které nesplňovaly odbornou ani pedagogickou způsobilost (kromě tří na 1. stupni všechny ostatní). Tato skutečnost však měla negativní dopad na úroveň výuky pouze ve třídách 2. stupně. Projevily se zde menší či větší nedostatky, především v odbornosti a metodice výuky.

Přesto, že materiální vybavenost pro výuku předmětu je dobrá, učitelky použily školních pomůcek jen velmi málo. Uplatněny, často však neúčelně, bez předchozí instruktáže ke způsobu zacházení s nimi, byly především Orffovy nástroje (ve všech hodinách kromě jedné). Čtyřikrát byl použit radiomagnetofon (občas byl velice špatně slyšet), třikrát kytara a jednou klávesy. Některé učitelky použily ještě další pomůcky (své vlastní nebo žáků) - flétny, ozvučená plyšová zvířátka, papíry, barevné papíry, obrázky, šátky, namnožené texty písní, notové zápisy písní a pracovní listy s hudebními nástroji. Společný nedostatek všech hodin

představovala absence doprovodného nástroje; jeho zařazení ve čtyřech hodinách bylo zcela okrajové a navíc neefektivní (mj. rozladěnost kytar, problémy s technikou hry).

Vyučovací metody použité v 1., 4. a 5. ročníku byly vybrány vhodně. Členění hodin odpovídalo věku žáků i probíranému tématu. Učitelky respektovaly zaměření předmětu. Pěvecké, pohybové a relaxační aktivity se vyváženě střídaly, což vedlo k vytvoření živých, dynamických hodin. Nechyběla dechová a hlasová průprava ani hra na rytmické nástroje. Děti pracovaly ukázněně a s velkou chutí. V ostatních hodinách převažovala frontální výuka. Žáci seděli v lavicích a sledovali výklad učitelek. Tato činnost byla občas proložena zpěvem (slova ani melodií písní žáci však většinou neznali), někdy naprosto neúčelnou hrou na rytmické nástroje, výjimečně i zařazeným poslechem či využitím dovedností žáků ve hře na flétnu. V takto koncipovaných hodinách byly nezřídka opomíjeny psychohygienické zásady (držení těla při zpěvu, rozezpívání, dechová cvičení, větrání tříd atd.).

Úvodní motivaci věnovaly učitelky malou pozornost. Byla zredukována většinou na seznámení žáků s obsahem hodiny. Průběžná motivace opomíjena nebyla, učitelky se snažily zaujmout žáky využitím jejich dovedností, často pomocí mezipředmětových vztahů, střídáním činností a různými formami práce. V hodinách s frontální výukou však žáci neprojevovali téměř žádný zájem o práci, motivace chyběla.

Vztahy mezi učitelkami a žáky a mezi žáky samotnými byly ve všech ročnících na 1. stupni (kromě třetího) na velmi dobré úrovni. Učitelky vytvořily při práci vynikající přátelskou atmosféru, nechyběl prostor pro vyjádření vlastního názoru žáků a pro vzájemnou diskuzi. Žáci akceptovali stanovená pravidla, respektovali pokyny vyučujících, dokázali bez problémů pracovat v menších či větších skupinách, většinou okamžitě reagovali na dohodnuté signály pro změnu činnosti nebo pro zklidnění. V ostatních hodinách prostor pro vzájemnou komunikaci chyběl, žáci pasivně sledovali průběh výkladových hodin. Jejich osobnostní a sociální rozvoj nebyl respektován.

V průběhu hodin hodnotily učitelky žáky pochvalou, za některé činnosti si všichni společně i zatleskali. Všechny navštívené hodiny však měly jeden společný nedostatek - absenci závěrečného shrnutí či ocenění pokroku u jednotlivců i celé třídy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudební výchově jsou hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

V minulém školním roce škola využila v devátých třídách testy SCIO pro zjištění studijních předpokladů žáků. Pravidelně jsou v pátých třídách vedením školy zadávány evaluační testy v předmětech český jazyk, literatura, matematika, blok přírodověda a vlastivěda a test znalostí z anglického nebo německého jazyka. S analýzou výsledku testování je dále pracováno v rámci metodického sdružení 1. stupně.

Ředitelka školy má v plánu stabilizovat výuku předmětu tělesná výchova na 2. stupni školy a využíváním institutu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků dále zkvalitňovat metody a formy práce.

Vyučující vyšších ročníků ověřují pravidelnými shrnujícími písemnými pracemi znalosti žáků. Výsledky jsou analyzovány a jsou využívány k dalšímu procvičování a opakování látky.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve zhlédnutých předmětech a skupinách předmětů byly dobré.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Realizace činnosti školní družiny

Práce školní družiny navazuje na výchovně–vzdělávací cíle školy. Činnosti ve školní družině vycházejí z celoročního plánu, který je dále rozpracován do plánů dvouměsíčních. Týdenní skladba činností je pevně stanovena, vyznačuje se pestrostí a zahrnuje zájmovou činnost esteticko–výchovnou, pracovní–technickou, společensko–vědní, společensko–prospěšnou, sportovní, turistickou, dopravní a přírodovědnou a také činnosti sebevzdělávací a rekreační.

Výchovně–vzdělávací činnost školní družiny navazuje na výchovně–vzdělávací program školy.

Předepsaná dokumentace, tj. zápisní lístky, přehledy výchovně–vzdělávací práce a docházkové sešity pro nepravidelně docházející žáky, je všemi vychovatelkami řádně vedena. Pro provoz školní družiny je vypracován Řád školní družiny a Vnitřní řád školní družiny. Oba dokumenty byly po projednání v pedagogické radě schváleny ředitelkou školy. Dalšími dokumenty jsou Opatření k zajištění bezpečnosti dětí školní družiny při přechodu do zájmových útvarů, Harmonogram vzájemných hospitací, Plán celoročních aktivit a soutěží a Suplovací pohotovost.

Povinná dokumentace průkazně zachycuje organizaci a průběh činností ve školní družině.

Organizace a průběh činností ve školní družině

Bezprostřední příprava vychovatelek na jednotlivé činnosti byla promyšlená a vycházela z dobré znalosti dětí, jejich momentálních potřeb a zájmů. Po vyučování a po obědě byly vhodně zařazovány odpočinkové činnosti, které si děti volily podle vlastního uvážení. Poslouchaly pohádky, hrály různé společenské hry, věnovaly se kresbě, relaxovaly na koberci atd. Zpravidla v době mezi 13. a 14. hodinou odcházelo ze školní družiny poměrně velké množství dětí na zájmové útvary, čímž byla činnost ve školní družině narušena. V případě příznivého počasí děti provozují sportovní a jiné pohybové aktivity na školní zahradě. Po návratu se opět věnují řízeným nebo spontánním činnostem, včetně přípravy na vyučování.

Zhlédnuté činnosti byly pestré, vhodně motivované, děti měly možnost uplatnit vlastní tvořivost a fantazii. Zároveň jsou vychovatelkami vedeny ke spolupráci, toleranci, k upevnování žádoucích pracovních a společenských návyků. V rámci činnosti školní družiny jsou zajišťovány některé režimové momenty, které jsou vychovatelkami zvládány bez prodlev (organizace oběda, přesuny v prostoru školy i venku).

Ve školní družině panují vzájemné přátelské vztahy, důvěra a příjemná atmosféra. Vychovatelky respektují individualitu dětí.

Organizace a průběh činností ve školní družině jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v Rozhodnutí Školského úřadu Kladno čj. 2659/2000 ze dne 6. listopadu 2000 a s účinností od 1. ledna 2001, kterým se mění zařazení Základní školy Kladno, Norská 2633, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji uvedenými ve Zřizovací listině této školy vydané ke dni 1. ledna 2001 Městem Kladno dne 9. října 2000 pod čj. 168.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ZŠ Kladno, Norská 2633, vydaná Městem Kladno dne 9. října 2000, s účinností od 1. ledna 2001, čj. 168
2. Dodatek č. 1 ke zřizovací listině čj. 168 ze dne 9. října 2000, vydaný Statutárním městem Kladno dne 21. prosince 2000, čj. neuvedeno
3. Rozhodnutí Školského úřadu Kladno ze dne 6. listopadu 2000 o změně zařazení ZŠ Kladno, Norská 2633, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2001, čj. 2659/2000
4. Rozvrh hodin tříd ZŠ Kladno, Norská 2633, pro školní rok 2003/2004
5. Rozvrh hodin učitelů ZŠ Kladno, Norská 2633, pro školní rok 2003/2004
6. Organizační řád ZŠ Kladno, Norská 2633, čj. 112/01, ze dne 23. ledna 2001, s účinností od 23. ledna 2001
7. Řád školy ZŠ Kladno, Norská 2633, čj. 134/03, ze dne 21. ledna 2003
8. Roční plán ZŠ Kladno, Norská 2633, na školní rok 2003/2004, čj. 1701/03, ze dne 22. července 2003
9. Učební plán ZŠ Kladno, Norská 2633, pro školní rok 2003/2004, resp. 2002/2003
10. Třídní knihy všech tříd 1. - 9. ročníku ZŠ Kladno, Norská 2633, školního roku 2003/2004, resp. 2002/2003
11. Aktuální třídní výkazy a katalogové listy ZŠ Kladno, Norská 2633
12. Zápisy z pedagogických rad ZŠ Kladno, Norská 2633, za období školních roků 2001/2002 – 2003/2004
13. Protokoly z komisionálních zkoušek ve školním roce 2002/2003
14. Plán kontrolní činnosti vedení školy ZŠ Kladno, Norská 2633, čj. 1698/03 ze dne 28. srpna 2003
15. Plán hospitací ZŠ Kladno, Norská 2633, na školní rok 2003/2004, čj. 1697/03
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ Kladno, Norská 2633, na školní rok 2003/2004, čj. 1699/03
17. Plán pedagogických rad a provozních porad ZŠ Kladno, Norská 2633, pro školní rok 2003/2004, čj. 1696 ze dne 27. srpna 2003
18. Podkladová inspekční dokumentace ČŠI vyplněná ředitelkou ZŠ Kladno, Norská 2633
19. Personální dokumentace ZŠ Kladno, Norská 2633
20. Přehled výchovně-vzdělávací práce ve školní družině pro školní rok 2003/2004
21. Seznam žáků, kteří byli vyšetřeni v PPP s podezřením na SPU, školní rok 2003/2004, II. stupeň (bez uvedení data a čj.)
22. Integrovaní žáci, školní rok 2003/2004, I. stupeň (bez uvedení data a čj.)
23. Individuální vzdělávací programy pro žáky se specifickými poruchami učení
24. Žákovské knížky a notýsky
25. Vzorčky žákovských sešitů pro český jazyk
26. Zápisy z metodických sdružení a předmětové komise českého jazyka
27. Minimální preventivní program ze dne 28. srpna 2003, čj. 1693/03

28. Dopis MŠMT čj. 28 044/99-50 ze dne 6. září 1999 o zařazení ZŠ Kladno, Norská 2633, do projektu „Intenzifikace činnosti tříd s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy na základních školách“
29. Smlouva ze dne 10. května 1999 mezi ZŠ Kladno, Norská 2633, a oddílem kopané SK Kladno o spolupráci při zajišťování činnosti sportovních tříd
30. Výsledky přijímacích zkoušek na nečisto z 27. března 2003 (testy SCIO)
31. Hodnocení výsledků evaluačních testů v 5. Ročnících, školní rok 2002/2003
32. Výroční zpráva o činnosti ZŠ Kladno, Norská 2633, za školní rok 2002/2003
33. Výkaz o základní škole ZŠ Kladno, Norská 2633, Škol (MŠMT) V 3 - 01 podle stavu k 30. září 2003
34. Řád školní družiny a Vnitřní řád školní družiny ZŠ Kladno, Norská 2633
35. Opatření k zajištění bezpečnosti dětí ŠD při přechodu do zájmových útvarů
36. Harmonogram vzájemných hospitací
37. Plán celoročních aktivit
38. Suplovací pohotovost
39. Zápis z jednání metodického sdružení školní družiny
40. Přehled výchovně-vzdělávací práce školní družiny ZŠ Kladno, Norská 2633, pro školní rok 2003/2004
41. Zápisové lístky do školní družiny ZŠ Kladno, Norská 2633, školní rok 2003/2004
42. Docházkový sešit školní družiny ZŠ Kladno, Norská 2633, školní rok 2003/2004.

ZÁVĚR

Personální zabezpečení z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti a především organizace činnosti je celkově velmi dobré. Dlouhodobé i krátkodobé plánování je koncepční, systematické a většinově důsledně realizované. Vnitřní komunikační systém funguje standardním způsobem, přenos informací vně školy je příkladný. Kvalitní a neformální práci vykazují poradní a metodické orgány. Vedení zaměstnanců, včetně dalšího vzdělávání a zapojení do netradičních forem a metod výuky, je cílené a promyšlené. Prostorové podmínky školy (6 pavilonů) jsou velmi dobré. Profilaci školy odpovídá příslušné sportovní zázemí – dvě velké tělocvičny, jedna malá – gymnastická, plavecký bazén, víceúčelové hřiště. Tělocvičny i některá sportoviště však vyžadují dílčí rekonstrukci. Nástupem ředitelky školy do funkce bylo započato s postupnou výměnou či inovací zastaralého nábytku. Standardně je škola vybavena učebnicemi a tradičními pomůckami, celkově nadstandardním způsobem je zabezpečena audiovizuální a informační technikou, příkladně pak speciálními pomůckami pro žáky se specifickou poruchou učení.

V průběhu inspekce bylo v ZŠ hospitováno ve čtyřech předmětech (český jazyk, matematika, hudební výchova, tělesná výchova na 2. stupni) a ve dvou skupinách předmětů (přírodopis, přírodověda a prvouka, resp. výtvarná výchova, tělesná výchova a praktické činnosti na 1. stupni). Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání je dobré.

Činnost školní družiny vychází z vyváženého a pestrého výběru aktivit, které jsou plánovány a předem promyšleny.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jaroslav Kindl	J. Kindl v.r.
Členové týmu	Mgr. Miroslava Březinová	M. Březinová v.r.
	Mgr. Jaroslav Černý	J. Černý v.r.
	Mgr. Petr Fejt	P. Fejt v.r.
	Mgr. Miroslava Hájková	M. Hájková v.r.
	Mgr. Petr Jiroš	P. Jiroš v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Alena Kofentová, Petr Masopust, Iva Nestávalová, Hana Vejdovská
V Mladé Boleslavi dne 23. prosince 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. ledna 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Daniela Vlčková	D. Vlčková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, třída V. Klementa 467, 293 01 Mladá Boleslav. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	5. 2. 2004	c4-1023/04-5143
Město Kladno	5. 2. 2004	c4-1024/04-5143

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
27. 1. 2004	C4 1019/04-5143	Připomínky byly podány.